

Presentasjon av dag 3 på Storbyens hjerte og smerte Reykjarvik 2024

Helse og sosialpolitisk utvalg 13. november 2024

Dr. Maria Run Bjørnardottir

Forsker som arbeider i politiet

- Noe måtte gjøres på grunn av en svært negativ utvikling blant barn og unge knyttet til porno og kriminalitet.
- I 2021 hadde 61 % av sakene som gjaldt seksuell vold ofre under 18 år.
- Mange barn på 8 år har sin egen smarttelefon og egne påloggingsmuligheter på internet selv om myndighetenes anbefalinger er 13 år.
- Signifikant økning av gutter på 14 år om så porno jevnlig.
- Signifikant økning av jenter på 14 år som opplevde et press på å dele seksuelle bilder av seg selv. 25 % av jenter i alderen 15-17 hadde opplevd det samme.

Hva gjorde de?

- Ble startet et samarbeidsprosjekt i 2021 mellom justisdepartementet, barne- og familiedepartementet og sosialdepartementet.
- Felles politisk enighet om prioritering som bygger på forskning.
- Baserer seg på den islandske forebyggingsmodellen.
- Det ble gjennomført ulike tiltak og prosjekt (egen nødapp, folkeopplysning, foreldremøter osv). Tiltak rettet mot ulike målgrupper.
- Kom en ny samarbeidslov som pålegger mange ulike offentlige etater å samarbeide. Videre kom det en ny kriminalitetsreform.
- I tillegg ble det opprettet et tett samarbeid med Redd barna og ulike sosiale medier.

Den Islandske forebyggingsmodellen

- Fokuser er på beskyttende faktorer som forhindrer sjansen for negativ områder.
- Ser på fire områder hos de unge; Familieforhold, fritid, skole og jevnaldrende.
- Familieforhold: opplever støtte, tilsyn, hvor mye tid tilbringer de unge med foreldre og kjenner foreldre vennene og deres foreldre.
- Skole: trivsel, har venner og har en voksen de kan prate med.
- Fritid: Deltar i sport og / eller andre fritidsaktiviteter og føler tilhørighet.
- Jevnaldrende: Har venner og føler tilhørighet til en gruppe.
- Utfordringer de har sett de siste årene: økning av smarttelefoner fra 2010 (skjermtid, endrede relasjoner mellom de unge, mer kunnskap tilgjengelig, mobbing, mindre søvn, mer psykisk uhelse), foreldre blitt barnas bestevenn, barn mer frittgående og foreldre for ettergivende, økonomiske og globale faktorer (finanskriser, ulikheter, krig og vold, klima), COVID-19 (isolasjon og ensomhet, manglende samarbeid og samhandling på de fire nevnte områdene).
- Noen tiltak: Senere skolestart for de eldste ungdommene, undervist i viktighet av søvn og om sosiale medier, forsket på koffeinens effekt på søvn, mobilfrie skoler, tid uten sosiale medier, foreldregrupper og mapping av ungdom.

Leandro
Schralec
Mulinari
Svensk
kriminolog
og forfatter

- Ulik opplevelse av trygghet i Sverige.
 - Dødlig vold i Jarva/ Husby. Mellom 2019-22 71 episoder med skyting i området.
 - En liten og økende gruppe med tenårsgutter står for mesteparten av volden.
 - 25 % av de unge lever under vanskelige økonomiske forhold.
 - 90 % av barna i dette området er selv født eller har en eller begge foreldrene født i utlandet.
-

Folkets Husby

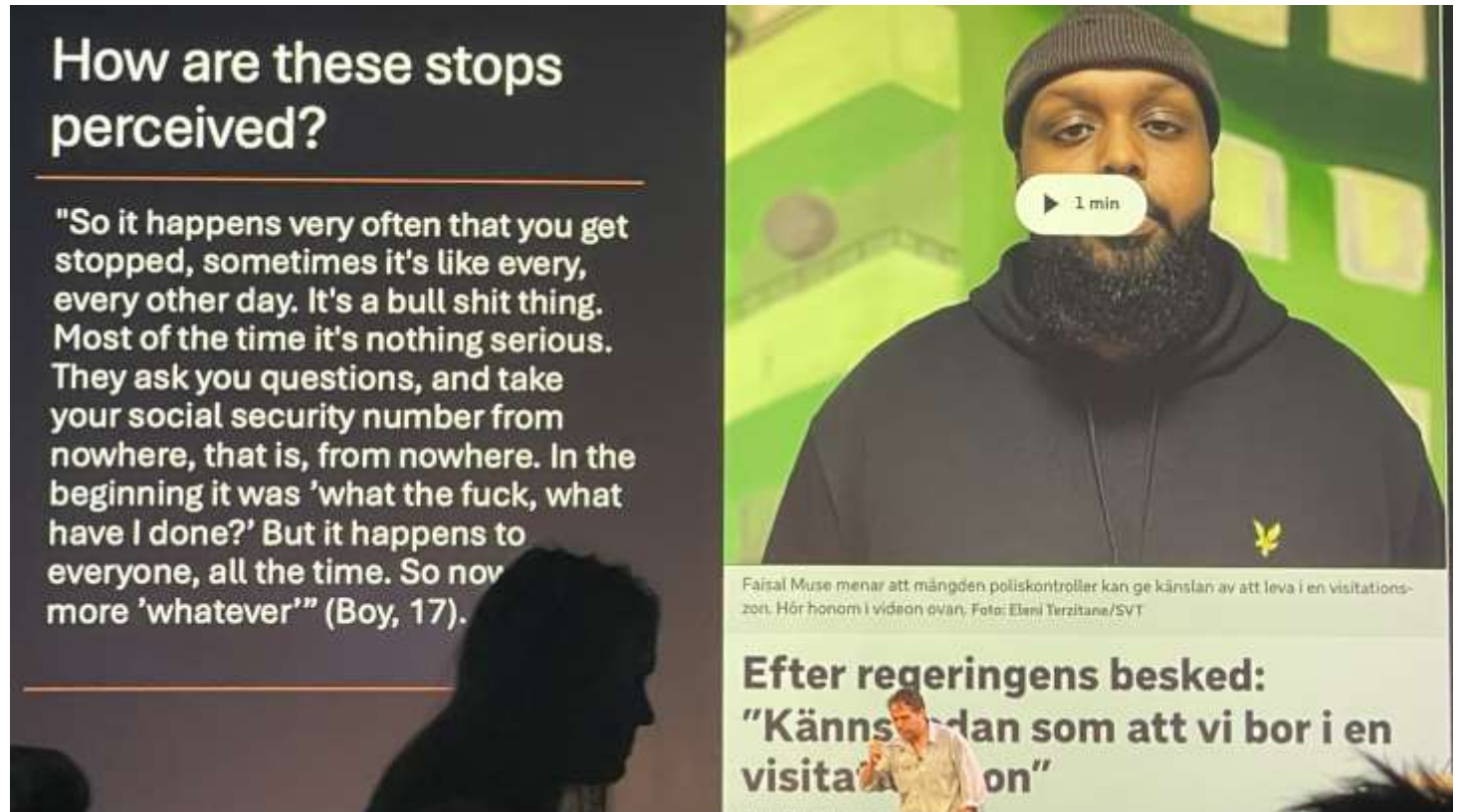
- Opp til 2/3 av samlingsplasser i området har forsvunnet siden 1970-tallet.
- Folkets Husby oppstod som en følge av et krav og kamper om lokal rettferdighet. Husokkupasjon i 2012.
- Folkets Husby er et samfunnshus som blant annet rommer 60 ulike organisasjoner.
- De har samarbeidet med Folkets Husby og organisasjonene der for å bedre situasjonen i området og bygge samfunns resiliens.
- Blant annet fått unge til å utføre undersøkelser om hvordan ungdom selv opplever situasjonen.

Tre funn som de har sett
var viktige i denne
undersøkelsen og som
de skal se videre på:

Hvordan blir unges psykisk helse påvirket
av volden de har rundt seg og hvordan
påvirker dette deres læring.

Hva gjør politiets fokus og kontroll av
enkelte grupper med dem.

Stor manglende tillit til samfunnet i hele
gruppen.

How are these stops perceived?

"So it happens very often that you get stopped, sometimes it's like every, every other day. It's a bull shit thing. Most of the time it's nothing serious. They ask you questions, and take your social security number from nowhere, that is, from nowhere. In the beginning it was 'what the fuck, what have I done?' But it happens to everyone, all the time. So now more 'whatever'" (Boy, 17).

Faisal Muse menar att mängden poliskontroller kan ge känslan av att leva i en visitationszon. Hör honom i videon ovan. Foto: Eleni Terzitanu/SVT

Efter regeringens besked: "Känns som att vi bor i en visitationszon"

Islands
president Halla
Thomisdottir
avsluttet
konferansen

